

ด่วนที่สุด

ที่ สว (สนช)(กมธ ๒) ๐๐๑๐/๕๔๕๑

ฝ่ายเลขานุการประธาน กรธ.
เลขรับ..... ๓๐๕ X๑๐
วันที่..... ๑๐ พย ๖๐ เวลา..... ๑๕.๐๕ น

คณะกรรมการพิจารณาศึกษา

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอสั่งข้อสังเกตร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

เรียน ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ด้วยคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๔ วันพฤหัสบดีที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้มีการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะได้จัดทำขึ้นและเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ในการนี้ คณะกรรมการพิจารณาแล้วได้มีข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ในส่วนที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาเป็นฉบับที่สอง ดังนี้

๑. ประเด็นการให้อำนาจศาลปกครองสูงสุดในการรับคำร้อง พิจารณา และมีคำวินิจฉัยกรณีผู้สมัครถูกลบชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัคร (มาตรา ๒๒) และกรณีคำสั่งของคณะกรรมการผู้อำนวยการเลือก หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเลือกเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา ๔๐)

ควรมีการกำหนดให้องค์คณะ วิธีพิจารณา และการจัดทำคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และระเบียบดังกล่าวเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ เพื่อให้กระบวนการพิจารณาคดีทางปกครองสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งแก้ไขถ้อยคำของบทบัญญัติในวรรคสองของมาตรา ๒๒ และวรรคสองของมาตรา ๔๐ โดยเพิ่มความว่า “แสวงหาข้อเท็จจริง” เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการพิจารณาคดีทางปกครอง และกรณีความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๐ ควรเพิ่มความว่า “การกระทำ” เพื่อให้ครอบคลุมทั้งคำสั่งหรือการกระทำของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการเลือก หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้อยู่ในอำนาจพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุดด้วย จึงเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ และมาตรา ๔๐ ดังนี้

“มาตรา ๒๒ ในกรณีที่ผู้สมัครซึ่งถูกลบชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครก่อนการดำเนินการเลือกในระดับจังหวัดหรือระดับประเทศ ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลปกครองสูงสุดภายในสามวันนับแต่วันที่ผู้อำนวยการเลือกส่งลงชื่อ

ในศตวรรษที่สาม ...

ในพระราชบัญญัติสหประชาชาติ ค.ศ. ๑๙๖๖ วิธีพิจารณา และการจัดทำคำวินิจฉัยของ ศาลปกครองสูงสุดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งต้องกำหนดให้การพิจารณาเป็นไปให้เสร็จโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรมและให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือก ในระดับนั้นไม่น้อยกว่าหนึ่งวัน ในการนี้ อาจกำหนดให้ศาลปกครองชั้นต้นที่มีเขตอำนาจเป็นผู้รับคำร้อง สืบแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน หรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นแทนก็ได้ ระเบียบดังกล่าว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ เมื่อถึงวันเลือก ถ้าศาลปกครองสูงสุดยังมิได้วินิจฉัย ให้ดำเนินการเลือกต่อไป โดยให้ถือว่าผู้สมัครเพียงเท่าที่ปรากฏตามบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่ผู้อำนวยการ การเลือกระดับจังหวัดหรือผู้อำนวยการการเลือกระดับประเทศประกาศ ในกรณีเช่นนี้ คำวินิจฉัย ของศาลปกครองสูงสุดไม่มีผลกระทบต่อ การเลือกที่ดำเนินการไปแล้ว”

“มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ผู้สมัครในระดับอำเภอ หรือผู้มีสิทธิเลือกในระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ เห็นว่าคำสั่งหรือการกระทำของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการเลือก หรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวกับการเลือกเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้อง คัดค้านต่อศาลปกครองสูงสุด

ในพระราชบัญญัติสหประชาชาติ ค.ศ. ๑๙๖๖ วิธีพิจารณา และการจัดทำคำวินิจฉัยของ ศาลปกครองสูงสุดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งต้องกำหนดให้การพิจารณาเป็นไปให้เสร็จโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรมและให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือก ในแต่ละระดับไม่น้อยกว่าหนึ่งวัน ในการนี้ อาจกำหนดให้ศาลปกครองชั้นต้นที่มีเขตอำนาจเป็นผู้รับคำร้อง สืบแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน หรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นแทนก็ได้ ระเบียบดังกล่าว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ เมื่อถึงวันเลือก ถ้าศาลปกครองสูงสุดยังมิได้วินิจฉัย ให้ดำเนินการเลือก ในกรณีเช่นนี้ คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดไม่มีผลกระทบต่อ การเลือก ที่ดำเนินการไปแล้ว”

๒. ประเด็นการเข้าสู่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง (มาตรา ๔๑ วรรคท้าย) การเลือกสมาชิกแทนตำแหน่งที่ว่างตามมาตรา ๔๑ วรรคท้าย ควรเพิ่มเติมถ้อยคำ ให้ชัดเจนว่า เป็นการเลือกสมาชิกเพื่อให้ครบตามจำนวนสองร้อยคน ไม่ใช่เป็นการเลือกเพื่อทดแทน เฉพาะตำแหน่งที่ว่างเท่านั้น

๓. ประเด็นการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของบุคคลในบัญชีสำรอง (มาตรา ๔๓) ควรมิบทกำหนดโทษสำหรับบุคคลในลำดับถัดไปที่ได้รับเลื่อนขึ้นเป็นสมาชิกวุฒิสภา แทนด้วย รวมทั้งเพิ่มเติมถ้อยคำให้ชัดเจน เพื่อแสดงถึงการมีเจตนาพิเศษในการลาออกเพื่อหวังผล ให้บุคคลในลำดับถัดไปได้รับเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกวุฒิสภาแทนตน

๔. ประเด็นการห้ามถ่ายภาพบัตรลงคะแนน (มาตรา ๕๐) ควรกำหนดบทบัญญัติในมาตรา ๕๐ ให้มีความชัดเจน กรณีการห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือก ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดถ่ายภาพบัตรลงคะแนน ทั้งกรณีก่อนลงคะแนนและหลังลงคะแนน

๕. ประเด็นการอำนวยความสะดวกในการใช้สิทธิเลือกของผู้สมัครหรือผู้มีสิทธิเลือก ซึ่งเป็นคนพิการหรือทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ หรือผู้ประสบปัญหาในการใช้สิทธิเลือก (มาตรา ๕๓) ควรกำหนดถ้อยคำของบทบัญญัติมาตรา ๕๓ ในลักษณะเช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. (มาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๐)

๖. ประเด็น ...

๖. ประเด็นการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครกรณีทำให้การเลือก
มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม (มาตรา ๕๖)

ควรแก้ไขถ้อยคำของมาตรา ๕๖ เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

“มาตรา ๕๖ ก่อนประกาศผลการเลือก ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใด
กระทำการใด หรือรู้เห็นกับการกระทำใดของบุคคลอื่น อันทำให้การเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือ
เที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลา
ไม่เกินหนึ่งปี คำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด และให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอน
สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น

คำสั่งคณะกรรมการตมวรสทหนึ่ง ให้เป็นที่สุดเมื่อคณะกรรมการมีคำสั่ง
ตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น”

๗. ประเด็นองค์ประกอบของการกระทำความผิดตามบทกำหนดโทษ (มาตรา ๗๑)

บทกำหนดโทษตามมาตรา ๗๑ ควรกำหนดองค์ประกอบของการกระทำความผิด
ให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยการจงใจ
ให้ผู้สมัครหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนหรือไม่ลงคะแนนให้แก่ผู้ใดตามมาตรา ๕๗ ด้วย

๘. ประเด็นการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๘)

ควรเพิ่มเติมบทบัญญัติของการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งในมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง
และมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่งด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๒๒๖ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ

๙. ประเด็นกระบวนการวินิจฉัยคำร้องคัดค้านของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
(มาตรา ๖๐)

๙.๑ กระบวนการวินิจฉัยคดีของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะสามารถดำเนินการ
ได้ทันภายในกำหนดเวลาหรือไม่ โดยไม่กระทบต่อความยุติธรรม ซึ่งหากระยะเวลาดำเนินการค่อนข้าง
จำกัด จึงเห็นควรให้มีการขยายระยะเวลาในการเลือกแต่ละระดับได้

๙.๒ การกำหนดให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุดตามมาตรา ๖๐ วรรคท้าย
เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๒๒๕ วรรคสอง แห่งรัฐธรรมนูญ ดังนั้น ผู้สมัครหรือผู้ที่ถูกโต้แย้งสิทธิ
ตามมาตรา ๖๐ ดังกล่าว จึงไม่อาจใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีทางศาลได้

๙.๓ กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่อาจวินิจฉัยคำร้องคัดค้านได้ทันภายใน
กำหนดเวลา ควรมีบทบัญญัติของกฎหมายที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลให้การเลือกสมาชิก
วุฒิสภาเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม รวมทั้งอยู่ภายในระยะเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนด

๙.๔ ความในมาตรา ๖๐ กำหนดว่า “การเลือกเป็นไปโดยไม่สุจริต เที่ยงธรรมหรือ
ไม่ชอบด้วยกฎหมาย” เห็นควรแก้ไขเป็น “การเลือกเป็นไปโดยไม่สุจริต หรือไม่เที่ยงธรรม หรือ
ไม่ชอบด้วยกฎหมาย” ทั้งนี้ ควรแก้ไขบทบัญญัติของมาตราอื่น ๆ ในลักษณะดังกล่าว เพื่อให้มี
ความสอดคล้องกันทั้งฉบับ

๑๐. ประเด็นการกำหนด ...

๑๐. ประเด็นการกำหนดบทยกเว้นกรณีศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเป็นอย่างอื่น (มาตรา ๖๑)

บทบัญญัติมาตรา ๖๑ เป็นการกำหนดให้การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีผลในทันทีและเริ่มนับระยะเวลานับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษา ดังนั้น การที่กำหนดบทยกเว้นไว้ในตอนท้ายของมาตราดังกล่าวนั้น มีวัตถุประสงค์อย่างไร

๑๑. ประเด็นบทกำหนดโทษกรณีการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง (มาตรา ๖๒)

กรณีไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง เห็นควรกำหนดเฉพาะโทษทางปกครองเท่านั้น โดยไม่ควรกำหนดบทลงโทษในทางอาญาไว้ เนื่องจากเป็นลักษณะความผิดที่ไม่ร้ายแรงและการรับสมัครย่อมมีระบบการตรวจสอบอยู่แล้ว ทั้งนี้ เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสามของรัฐธรรมนูญ

๑๒. ประเด็นบทกำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ (มาตรา ๖๓)

ตามบทบัญญัติในวรรคสองของมาตรา ๑๗ ที่เป็นการกำหนดให้การดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัคร เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือมอบหมายหน่วยงานอื่นของรัฐเป็นผู้ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัคร ในกรณีดังกล่าว หากปรากฏว่ามีการรั่วไหลของข้อมูล โดยมีสาเหตุเกิดจากการกระทำของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงไม่ควรกำหนดให้เป็นความผิดของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

1๓๖๐ ๐๖๕

สำนักกรรมการ ๒

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๔ - ๕

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๕

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
13 พ.ย. 60

ด่วนที่สุด

ที่ สว (สนช)(กมธ ๑) ๐๐๐๙/๕๕๐๖

ฝ่ายเลขานุการประธาน กรธ.
เลขรับ ๓๐๑ / ๒๐
วันที่ ๕ พค ๖๐ เวลา ๑๕:๒๐ น

คณะกรรมการพิจารณาศึกษา
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ข้อสังเกตและความเห็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ฉบับลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรียน ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อสังเกตและความเห็นของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ฉบับลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

ด้วยคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. แล้วรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมการสิทธิการศึกษาศึกษา เสนอแนะ และรวบรวมความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในการนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. (ฉบับลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐) โดยมีข้อสังเกตและความเห็นในส่วนที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว จำแนกรายประเด็นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาแก่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย เลียงบุญเลิศชัย)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการธิการ ๑

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๓๑ ๙๑๖๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๕๓๑ ๙๑๖๗

๑๓ พ.ค. ๖๐
๑๑
(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
13 พ.ค. 2560

ข้อสังเกตและความเห็นของคณะกรรมการ
พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ครั้งที่๑)
ต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.
(ฉบับ กรธ.พิจารณา วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐)

๑. ร่างมาตรา ๘

คณะกรรมการมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบแล้วพบว่าบุคคลดังกล่าวขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยการประกาศรายชื่อให้บุคคลดังกล่าวทราบด้วย

(๒) ควรแก้ไขคำว่า “ชื่อ” เป็นคำว่า “รายชื่อ” ในทุกแห่ง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๒. ร่างมาตรา ๘/๑

คณะกรรมการมีข้อสังเกต คือ ควรแก้ไขคำว่า “ชื่อ” เป็นคำว่า “รายชื่อ” ในทุกแห่ง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๓. ร่างมาตรา ๙

คณะกรรมการมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ควรมีบทบัญญัติหรือมาตรการในการควบคุมการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการกำหนดวันเลือกตั้งใหม่สำหรับกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้ โดยการกำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วประเทศเพื่อป้องกันการเลือกตั้งเป็นโมฆะ

(๒) คำว่า “เหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้” ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือบทนิยามที่ชัดเจนไว้ด้วย และคณะกรรมการมีความเห็นว่า เหตุที่ทำให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้ ต้องเป็นเหตุที่ทำให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้พร้อมกันทั้งประเทศ

๔. ร่างมาตรา ๑๐

คณะกรรมการมีข้อสังเกต คือ ควรมีการบัญญัติหลักเกณฑ์ที่ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในการออกประกาศงดเว้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็น เพื่อให้การดำเนินการเลือกตั้งเป็นไปโดยรวดเร็ว สุจริตและเที่ยงธรรมและไม่กระทบต่อภาพรวมของการเลือกตั้ง

๕. ร่างมาตรา ๑๑

(๑) ควรมีการบัญญัติให้ชัดเจนว่าคดีประเภทใดอยู่ในอำนาจของศาลปกครองสูงสุดหรืออยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้ง ทั้งนี้ เพื่อไม่ทำให้เกิดปัญหาในการตีความว่ากรณีใดจึงจะถือว่าเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญหรือไม่

(๒) ควรมีบทบัญญัติที่กำหนดให้ผู้ใช้สิทธิที่ได้ยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องตามร่างมาตรา ๑๑ ต่อศาลใดศาลหนึ่งแล้ว จะไม่สามารถไปยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาลอื่นได้อีก

๖. ร่างมาตรา ๑๕

คณะกรรมการมีข้อสังเกต คือ ควรเพิ่มบทบัญญัติที่กำหนดเงื่อนไขให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งต้องมาปฏิบัติหน้าที่ก่อนเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งที่ชัดเจน โดยอาจจะบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๕ หรือในระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้งก็ได้

๗. ร่างมาตรา ๑๗

คณะกรรมการมีข้อสังเกต คือ ควรมีบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งที่ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญาและทางปกครอง ในลักษณะเดียวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. (ร่างมาตรา ๗)

๘. ร่างมาตรา ๒๔

คณะกรรมการมีข้อสังเกต คือ ควรให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเป็นบุคคลผู้มีหน้าที่รับแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จะมีความเหมาะสมและสะดวกมากกว่าให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้รับแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามร่างมาตรา ๒๔ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น ประกอบกับในขณะนี้ มีตำแหน่งผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพียงคนเดียว อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการเป็นบุคคลผู้มีหน้าที่รับแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้

๙. ร่างมาตรา ๒๕

คณะกรรมการมีข้อสังเกต คือ กรณีที่มีการประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงตามร่างมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ควรมีกระบวนการในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่อยู่ในกลุ่มของรายชื่อที่ผิดพลาดนั้นด้วยเพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถใช้สิทธิได้แย้งกับคณะกรรมการการเลือกตั้งได้

๑๐. ร่างมาตรา ๒๗

คณะกรรมการมีข้อสังเกต คือ บทลงโทษการเลือกตั้งไม่ควรกำหนดระยะเวลาสำหรับกรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามร่างมาตรา ๒๗ แต่ควรให้โอกาสประชาชนที่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในครั้งต่อไปได้รับสิทธิที่ถูกจำกัดกลับมาโดยทันทีเนื่องจากมีผลกระทบต่อบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยบุคคลมีหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญไปใช้สิทธิเลือกตั้งและเมื่อไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยมิได้แจ้งเหตุอันสมควรอาจถูกจำกัดสิทธิบางประการตามที่กฎหมายบัญญัติ

๑๑. ร่างมาตรา ๒๙

คณะกรรมการมีข้อสังเกต คือ บุคคลผู้ที่ไม่ปรากฏรายชื่อตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในร่างมาตรา ๒๙ นี้ ไม่ควรถูกจัดให้เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามร่างมาตรา ๒๕

๑๒. ร่างมาตรา ๓๐

คณะกรรมการมีข้อสังเกต คือ ควรมีบทยกเว้นให้สิทธิเจ้าบ้านที่มีเหตุสุดวิสัยไม่สามารถไปแจ้งในกรณีเจ้าบ้านผู้นั้นเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อบุคคลอื่นอยู่ในทะเบียนบ้านของตนได้ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

ปรับปรุง ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

บทกำหนดโทษตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.
(เรียงตามลำดับเลขมาตราที่กำหนดฐานความผิด)

ลำดับ	ฐานความผิด	บทลงโทษ	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับเลือกตั้ง	๒๐ ปี	๑๐ ปี	๕ ปี
๑	ห้ามมิให้กรรมการ เลขานุการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ หักจิตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใดอันเป็นการขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ระบบเทียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการ หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๑๒๔)	-	-	✓	-
๒	ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการหรือยินยอมให้มีการย้ายบุคคลใดเข้ามาในทะเบียนบ้านของตน เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้ง โดยมีขอบ (มาตรา ๓๒)	จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๒๕)	-	-	-	-
๓	ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ได้ สมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งโดยฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ เรือง คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. (มาตรา ๓๓ และ ๑๒๖)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๑๒๖)	-	-	✓	-

ลำดับ	ฐานความผิด	บทลงโทษ	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับเลือกตั้ง	๒๐ ปี	๑๐ ปี	๕ ปี
๔	ผู้ได้อยู่แล้วว่าเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้สมัครรับเลือกตั้ง ได้สมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งโดยฝ่าฝืน มาตรา ๓๓/๑ เรื่อง บุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มาตรา ๓๓/๑ และ ๑๒๖)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ถึงสองแสนบาท (มาตรา ๑๒๖)	-	-	✓	-
๕	ผู้ได้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ได้สมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งโดยฝ่าฝืน มาตรา ๓๔ ซึ่งกำหนดว่า ผู้ซึ่งประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งต้องเป็นผู้ซึ่งพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกส่งสมัครรับเลือกตั้ง และจะสมัครรับเลือกตั้งเกินหนึ่งเขตมิได้ และต้องไม่เป็นบุคคลที่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ (มาตรา ๓๔ และ ๑๒๖)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ถึงสองแสนบาท (มาตรา ๑๒๖)	-	-	✓	-
๖	ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนค่าใช้จ่ายที่กำหนด (มาตรา ๔๘/๑)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ถึงหนึ่งแสนบาท หรือปรับเป็นจำนวนสามเท่าของจำนวนเงินที่เกินจำนวนเงินที่ กกต. ประกาศกำหนด แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่ากัน หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๒๘)	-	-	-	✓

ลำดับ	ฐานความผิด	บทลงโทษ	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับเลือกตั้ง	๒๐ ปี	๑๐ ปี	๕ ปี
๑๐	ห้ามมิให้ผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดเรียกหรือรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด เพื่อลงสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ลงสมัครรับเลือกตั้งอันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สมัครอื่นหรือพรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้ง และทำให้การเลือกตั้งมีได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม (มาตรา ๕๓)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๐/๑) *หากพรรคการเมืองเป็นผู้กระทำความผิดให้หัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคการเมืองนั้นต้องรับโทษ และถือเป็นเหตุที่จะยุบพรรคการเมืองนั้น*	✓	-	-	-
๑๑	ห้ามมิให้ผู้สมัครผู้จัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งเพื่อการเลือกตั้ง หรือนำกลับไปจากที่เลือกตั้ง หรือจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้ง หรือกลับจากที่เลือกตั้ง โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายยานพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ (มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๐/๑)	✓	-	-	-
๑๒	ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง เพื่อจงใจหรือควบคุมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนหรือไม่ลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครใด (มาตรา ๕๔ วรรคสอง)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๐/๑)	✓	-	-	-
๑๓	ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยเข้ามีส่วนช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้ง หรือกระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์แห่งการเลือกตั้งโดยประการที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด (มาตรา ๕๕)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๑๓๓)	-	-	-	-

ลำดับ	ฐานความผิด	บทลงโทษ	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับเลือกตั้ง	๒๐ ปี	๑๐ ปี	๕ ปี
๑๕	ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง (มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๑๒๕)	-	-	✓	-
๑๕	ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการใดแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง นับตั้งแต่วันที่ ๑๕:๐๐ นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนถึงวันเลือกตั้ง (มาตรา ๕๗)	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๕)	-	-	-	-
๑๖	ผู้สมัคร พรรคการเมืองหรือผู้ใด ปิดประกาศหรือติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการกำหนด (สถานที่ ขนาด และจำนวนไม่เกินที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๖๐)	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๕/๑)	-	-	-	-
๑๗	ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น พยายามลงคะแนนเลือกตั้ง หรือลงคะแนนเลือกตั้ง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นที่มีได้มิได้สำหรับตน หรือปลอมแปลงขึ้นต่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพื่อลงคะแนนเลือกตั้ง (มาตรา ๗๑)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๐/๑)	✓	-	-	-

ลำดับ	ฐานความผิด	บทลงโทษ	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับเลือกตั้ง	เลือกตั้ง		๕ ปี
				๒๐ ปี	๑๐ ปี	
๑๘	ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดใช้บัตรอื่นที่มีไขบัตรเลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้ง หรือใช้บัตรเลือกตั้งที่มีไขบัตรเลือกตั้งที่ตนได้รับมาจากการแสดงตนลงคะแนนเลือกตั้ง (มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๑๓๘)	-	✓	-	
๑๙	ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งออกไปจากที่เลือกตั้ง (มาตรา ๗๒ วรรคสอง)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๙) *ผู้รับหรือยอมจะรับประโยชน์ ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อ กกต. หรือผู้ซึ่ง กกต. มอบหมาย ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง*	-	-	✓	
๒๐	ห้ามมิให้ผู้ใดจงใจทำเครื่องหมายเพื่อเป็นสิ่งที่เกิดโดยวิธีได้ที่บัตรเลือกตั้ง (มาตรา ๗๓)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๙) *ผู้รับหรือยอมจะรับประโยชน์ ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อ กกต. หรือผู้ซึ่ง กกต. มอบหมาย ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง*	-	-	✓	
๒๑	ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้กระทำการแทนใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดๆ ใต้อาณาเขตเลือกตั้ง (มาตรา ๗๔)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔๐)	-	-	-	

ลำดับ	ฐานความผิด	บทลงโทษ	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับเลือกตั้ง	๒๐ ปี	๑๐ ปี	๕ ปี
๒๒	ห้ามมิให้ผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งไว้ในหีบบัตรเลือกตั้ง โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนเพื่อลงคะแนนเลือกตั้งโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้บัตรเลือกตั้งเพิ่มขึ้นจากความจริง (มาตรา ๗๕)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๙) *ผู้รับหรือยอมจะรับประโยชน์ ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อ กกต. หรือผู้ซึ่ง กกต. มอบหมาย ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง*	-	-	-	✓
๒๓	ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนำบัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนเลือกตั้งแล้วแสดงต่อผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าได้ลงคะแนนหรือไม่ลงคะแนนให้ผู้ใด (มาตรา ๗๖)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔๐)	-	-	-	
๒๔	ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งหรือขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไป ณ ที่เลือกตั้ง หรือเข้าไป ณ ที่ลงคะแนนเลือกตั้ง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าวภายในกำหนดเวลาที่ลงคะแนนเลือกตั้ง (มาตรา ๗๗)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๙) *ผู้รับหรือยอมจะรับประโยชน์ ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อ กกต. หรือผู้ซึ่ง กกต. มอบหมาย ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง*	-	-	-	✓
๒๕	ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อลงคะแนนเลือกตั้งหรืองดเว้นไม่ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัคร (มาตรา ๗๘)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๙) *ผู้รับหรือยอมจะรับประโยชน์ ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อ กกต. หรือผู้ซึ่ง กกต. มอบหมาย ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง*	-	-	-	✓

ลำดับ	ฐานความผิด	บทลงโทษ	เพิกถอนสิทธิ		
			สมัครรับเลือกตั้ง	เลือกตั้ง	
				๒๐ ปี	๑๐ ปี
๒๖	ตั้งแต่เวลาที่ได้เปิดและปิดหีบบัตรเลือกตั้งที่ผู้ไปเพื่อการลงคะแนนเลือกตั้งหรือภายหลังที่ได้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งนั้นเพื่อรักษาไว้เมื่อการเลือกตั้งได้เสร็จสิ้นแล้วห้ามมิให้ผู้ใดเปิดทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพ หรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือนำไปซึ่งหีบบัตรเลือกตั้ง หรือบัตรเลือกตั้ง หรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งได้จัดทำโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา ๘๑)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๑๓๘)	-	✓	-
๒๗	ห้ามมิให้การมการประจำหน่วยเลือกตั้งจงใจฉ้อโกงบัตรเลือกตั้งหรือคะแนนให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไปหรือกระทำด้วยประการใดโดยมิได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหายหรือให้เป็นบัตรเสียหรือกระทำการด้วยประการใดแก่บัตรเสียเพื่อใช้เป็นบัตรที่ได้หรือฉ้อโกงบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริงหรือทำการงานการเลือกตั้งไม่ตรงความเป็นจริง (มาตรา ๘๔)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔๒/๑)	-	-	-
๒๘	ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ได้ขัดขวาง หรือหน่วงเหนี่ยว หรือไม่ให้ความสะดวกพอสมควรต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้ได้บังคับบัญชาหรือลูกจ้าง แล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๒๓)	จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๒๓)	-	-	-

ลำดับ	ฐานความผิด	บทลงโทษ	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับ เลือกตั้ง	๒๐ ปี	เลือกตั้ง ๑๐ ปี	๕ ปี
๒๙	กระทำการอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการผู้ลงสมัครไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๑๒๗ วรรคหนึ่ง)	จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท (มาตรา ๑๒๗ วรรคหนึ่ง)	-	-	-	✓
๓๐	กระทำการอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการผู้ลงสมัครไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเพื่อจะแก่งัดให้ผู้สมัครนั้นถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือเพื่อให้มีการประกาศผลการเลือกตั้ง (มาตรา ๑๒๗ วรรคสอง)	จำคุกตั้งแต่ห้าถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๑๒๗ วรรคสอง)	-	-	✓	-
๓๑	กระทำการอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการผู้ลงสมัครไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เป็นการแจ้งหรือให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการผู้ลงสมัครหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (มาตรา ๑๒๗ วรรคสาม)	จำคุกตั้งแต่เจ็ดถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๑๒๗ วรรคสาม)	-	✓	-	-
๓๒	ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองไม่จัดทำบัญชีค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กกต. กำหนดตามมาตรา ๔๘ (มาตรา ๑๒๘)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท (มาตรา ๑๒๘)	-	-	-	✓
๓๓	ผู้ใดจงใจกระทำความผิดใดๆ ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำความผิดใดๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่เซ่น (มาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท (มาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง)	-	-	-	✓

ลำดับ	ฐานความผิด	บทลงโทษ	เพิกถอนสิทธิ		
			สมัครรับเลือกตั้ง	๒๐ ปี	๕ ปี
๓๔	เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งกระทำความผิดประการใด ๆ ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำความผิดประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ (มาตรา ๑๓๕ วรรคสอง)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๑๓๕ วรรคสอง)	-	✓	-
๓๕	ผู้ใดไม่ได้เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง มีหรือครอบครองไว้ซึ่งบัตรเลือกตั้ง ไม่ว่าจะบัตรเลือกตั้งนั้นจะเป็นบัตรเลือกตั้งที่สำนักงานเป็นผู้จัดให้มีขึ้นหรือไม่ (มาตรา ๑๓๕/๑ วรรคหนึ่ง)	จำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท (มาตรา ๑๓๕/๑ วรรคหนึ่ง)	-	-	✓
๓๖	เจ้าหน้าที่รัฐผู้ไม่ได้เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง มีหรือครอบครองไว้ซึ่งบัตรเลือกตั้ง ไม่ว่าจะบัตรเลือกตั้งนั้นจะเป็นบัตรเลือกตั้งที่สำนักงานเป็นผู้จัดให้มีขึ้นหรือไม่ (มาตรา ๑๓๕/๑ วรรคสอง)	จำคุกไม่เกินสิบห้าปี และปรับไม่เกินสามแสนบาท (มาตรา ๑๓๕/๑ วรรคสอง)	✓	-	-
๓๗	ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งจนถึงเวลาปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง ถ้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเปิดเผยให้แก่ผู้ใดทราบว่ามีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดมาลงคะแนนหรือยังไม่มาลงคะแนนเพื่อเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด (มาตรา ๑๓๖)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๖)	-	-	-

ลำดับ	ฐานความผิด	บทลงโทษ	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับเลือกตั้ง	๒๐ ปี	๑๐ ปี	๕ ปี
๓๘	ผู้ใดเปิดเผยหรือเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งในระหว่างเวลาจัดวันก่อนวันเลือกตั้งจนถึงเวลาปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง (มาตรา ๑๓๗)	จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๗)	-	-	-	-
๓๙	ผู้ใดขาย จำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิด ในเขตเลือกตั้งในระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวัน จนถึงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันเลือกตั้งหรือวันเลือกตั้งล่วงหน้า (มาตรา ๑๔๑)	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔๑)	-	-	-	-
๔๐	ผู้ใดลงคะแนนแทนผู้อื่น ในกรณีที่มีการจัดการให้มีการลงคะแนนโดยวิธีอื่นที่ไม่ต้องใช้บัตรเลือกตั้งโดยวิธีการลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๘๘/๑๐ (มาตรา ๑๔๒)	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔๒)	-	-	-	-
๔๑	ผู้ใดเล่นหรือจัดให้มีการเล่นพนันขั้นต้นใด ๆ เกี่ยวกับผลของการเลือกตั้ง (มาตรา ๑๔๓)	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔๓)	-	-	-	✓

บทกำหนดโทษตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.
(เรียงลำดับตามความรุนแรงของโทษ)

ปรับปรุง ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ลำดับ	อัตราโทษ	ฐานความผิด	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับเลือกตั้ง	๒๐ ปี	๑๐ ปี	๕ ปี
๑	จำคุกไม่เกินสิบห้าปี และปรับไม่เกินสามแสนบาท	เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ซึ่งไม่ได้เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง มีหรือ ครอบครองไว้ซึ่งบัตรเลือกตั้ง (มาตรา ๑๓๕/๓ วรรคสอง)	✓	-	-	-
๒	จำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท	กระทำการอันไม่เป็นเหตุเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ นี้ เป็นการแจ้งหรือให้ถ้อยคำต่อ กกต. (มาตรา ๑๒๗ วรรคสาม)	-	✓	-	-
๓	จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท	กระทำการอันเป็นเหตุเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ นี้ เพื่อจะแก่งัดให้ผู้สมัครนั้นถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือเพื่อ ไม่ให้มีการประกาศผลการเลือกตั้ง (มาตรา ๑๒๗ วรรคสอง)	-	-	✓	-

ลำดับ	อัตราโทษ	ฐานความผิด	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับเลือกตั้ง	๒๐ ปี	๑๐ ปี	๕ ปี
		๔.๖ ผู้ใดเปิดทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลง หรือทำให้รู้ประโยชน์ หรือนำไปซึ่งหีบบัตรเลือกตั้ง หรือบัตรเลือกตั้ง หรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งได้จัดทำโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา ๘๑ และ ๑๓๘)	-	-	✓	-
		๔.๗ ผู้ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยเข้ามีส่วนช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้ง หรือกระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์แห่งการเลือกตั้งโดยประการที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด (มาตรา ๕๕ และ ๑๓๓)	-	-	-	-
๕	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	๕.๑ ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการเพื่อบังคับให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้แก่ตนเอง หรือผู้สมัครอื่น หรือให้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร (มาตรา ๕๒ และ ๑๓๐/๑)	✓	-	-	-
		๕.๒ ผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดเรียกรับหรือรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด เพื่อลงสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ลงสมัครรับเลือกตั้งอันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สมัครอื่นหรือพรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้ง และทำให้การเลือกตั้งมีได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม (มาตรา ๕๓ และ ๑๓๐/๑) *หากพรรคการเมืองเป็นผู้กระทำความผิดให้ถือเป็นเหตุที่จะยุบพรรคการเมืองนั้น*	✓	-	-	-

ลำดับ	อัตราโทษ	ฐานความผิด	เพิกถอนสิทธิ		
			สมัครรับเลือกตั้ง	เลือกตั้ง	
				๒๐ ปี	๑๐ ปี
		<p>๕.๓ ผู้สมัครผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งเพื่อการเลือกตั้ง หรือนำกลับไปจากที่เลือกตั้ง หรือจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้ง หรือกลับจากที่เลือกตั้ง โดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารยานพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ (มาตรา ๕๔ และ ๑๓๐/๑)</p> <p>๕.๔ ผู้ใดซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น พยายามลงคะแนนเลือกตั้ง หรือลงคะแนนเลือกตั้ง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นที่ไม่ได้มีไว้สำหรับตนหรือที่ปลอมแปลงขึ้นต่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพื่อลงคะแนนเลือกตั้ง (มาตรา ๓๑ และ ๑๓๐/๑)</p> <p>๕.๕ กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตั้งใจนับบัตรเลือกตั้งหรือคะแนนเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนเลือกตั้งให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใดโดยมิได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหายหรือให้เป็นบัตรเสียหรือกระทำการด้วยประการใดแก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้หรืออ่านบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริงหรือทำรายงานการเลือกตั้งไม่ตรงความเป็นจริง (มาตรา ๘๔ และ ๑๔๒/๑)</p>	✓	-	-
		<p>๕.๔ ผู้ใดซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น พยายามลงคะแนนเลือกตั้ง หรือลงคะแนนเลือกตั้ง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นที่ไม่ได้มีไว้สำหรับตนหรือที่ปลอมแปลงขึ้นต่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพื่อลงคะแนนเลือกตั้ง (มาตรา ๓๑ และ ๑๓๐/๑)</p> <p>๕.๕ กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตั้งใจนับบัตรเลือกตั้งหรือคะแนนเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนเลือกตั้งให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใดโดยมิได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหายหรือให้เป็นบัตรเสียหรือกระทำการด้วยประการใดแก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้หรืออ่านบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริงหรือทำรายงานการเลือกตั้งไม่ตรงความเป็นจริง (มาตรา ๘๔ และ ๑๔๒/๑)</p>	✓	-	-
		<p>๕.๕ กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตั้งใจนับบัตรเลือกตั้งหรือคะแนนเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนเลือกตั้งให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใดโดยมิได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหายหรือให้เป็นบัตรเสียหรือกระทำการด้วยประการใดแก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้หรืออ่านบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริงหรือทำรายงานการเลือกตั้งไม่ตรงความเป็นจริง (มาตรา ๘๔ และ ๑๔๒/๑)</p>	-	-	-

ลำดับ	อัตราโทษ	ฐานความผิด	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับเลือกตั้ง	๒๐ ปี	๑๐ ปี	๕ ปี
๖	จำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท	ผู้ใดไม่แท้เป็นเจ้าพนักงานเป็นผู้ดำเนินการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง มีหรือครอบครองไว้ซึ่งบัตรเลือกตั้ง (มาตรา ๑๓๕/๑ วรรคหนึ่ง)	-	-	-	✓
๗	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท	ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองยื่นรายการค่าใช้จ่ายเป็นเท็จต่อ กกต. (มาตรา ๕๐ และ ๑๓๐ วรรคสอง)	-	-	-	✓
๘	จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	๘.๑ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนำบัตรเลือกตั้งออกไปจากที่เลือกตั้ง (มาตรา ๗๒ วรรคสอง และ ๑๓๙) ๘.๒ ผู้ใดจงใจทำเครื่องหมายเพื่อเป็นสิ่งที่เกิดโดยวิธีใดวิธีหนึ่งบัตรเลือกตั้ง (มาตรา ๗๓ และ ๑๓๙)	-	-	-	✓
		๘.๓ ผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งใส่ในหีบบัตรเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนเพื่อลงคะแนนเลือกตั้งโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้บัตรเลือกตั้งเพิ่มขึ้นจากความจริง (มาตรา ๗๕ และ ๑๓๙)	-	-	-	✓
		๘.๔ ผู้ใดกระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิได้ หรือขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไป ณ ที่เลือกตั้ง หรือเข้าไป	-	-	-	✓

ลำดับ	อัตราโทษ	ฐานความผิด	เพิกถอนสิทธิ		
			สมัครรับเลือกตั้ง	๒๐ ปี	๑๐ ปี
		<p>ณ ที่ลงคะแนนเลือกตั้ง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าวภายในกำหนดเวลาที่จะลงคะแนนเลือกตั้งได้ (มาตรา ๗๗ และ ๑๓๕)</p> <p>๘.๕ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเพื่อลงคะแนนเลือกตั้งหรืองดเว้นไม่ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัคร (มาตรา ๗๘ และ ๑๓๕)</p> <p>*ผู้รับหรือยอมจะรับประโยชน์ ถ้าได้แจ้งถึงถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อ กกต. หรือผู้ซึ่ง กกต. มอบหมาย ผู้ยื่นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง*</p>	-	-	✓
		๘.๖ ผู้ใดเล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันขึ้นต่อใด ๆ เกี่ยวกับผลของการเลือกตั้ง (มาตรา ๑๔๓)	-	-	✓
๙	<p>จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือปรับเป็นจำนวนสามเท่าของจำนวนเงินที่เกินจำนวนเงินที่ กกต. ประกาศกำหนด แล้วแต่ว่าจำนวนใดจะมากกว่ากัน หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนค่าใช้จ่ายที่กำหนด (มาตรา ๔๘/๑ และ ๑๒๘)</p>	-	-	✓

ลำดับ	อัตราโทษ	ฐานความผิด	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับ เลือกตั้ง	เลือกตั้ง		
				๒๐ ปี	๑๐ ปี	๕ ปี
๑๐	จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	๑๐.๑ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างชั่วคราว หรือหน่วยงานอื่น หรือไม่ให้ความสะดวกพอสมควรต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของ ผู้บังคับบัญชาหรือลูกจ้าง (มาตรา ๑๒๓)	-	-	-	-
		๑๐.๒ ดำเนินการหรือยินยอมให้มีการย้ายบุคคลใดๆเข้ามาใน ทะเบียนบ้านของตน เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ (มาตรา ๑๒๕)	-	-	-	-
		๑๐.๓ ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองยื่นรายการค่าใช้จ่าย ต่อ กกต. ภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือยื่นหลักฐานไม่ ครบถ้วน (มาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง)	-	-	-	✓
๑๑	จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท	กระทำการอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ นี้ (มาตรา ๑๒๗ วรรคหนึ่ง)	-	-	-	✓
๑๒	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท	๑๒.๑ ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองไม่จัดทำบัญชีค่าใช้จ่าย ในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กกต. กำหนด (มาตรา ๔๔๘ และ ๑๒๙)	-	-	-	✓

ลำดับ	อัตราโทษ	ฐานความผิด	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับเลือกตั้ง	๒๐ ปี	๑๐ ปี	๕ ปี
		<p>๑๒.๒ ผู้ตั้งใจกระทำความผิดประการใด ๆ ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำความผิดประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ (มาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง)</p>	-	-	-	✓
๑๓	จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	<p>๑๓.๑ การกระทำความผิดหน่วยเลือกตั้งเปิดเผยให้แก่ผู้ใดทราบว่ามีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดมาลงคะแนนหรือยังไม่มาลงคะแนนเพื่อเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด (มาตรา ๑๓๖)</p> <p>๑๓.๒ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้กระทำแทนใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดภายใต้สภาพบัตรเลือกตั้ง (มาตรา ๗๔ และ ๑๔๐)</p> <p>๑๓.๓ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนำบัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนเลือกตั้งแล้วแสดงต่อผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าตนได้ลงคะแนนหรือไม่ลงคะแนนให้ผู้ใด (มาตรา ๗๖ และ ๑๔๐)</p> <p>๑๓.๔ ผู้ใดลงคะแนนแทนผู้อื่น ในกรณีนี้ที่ กกต. จัดให้มีการลงคะแนนโดยวิธีอื่นที่ไม่ต้องใช้อุปกรณ์เลือกตั้งหรือวิธีการลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ (มาตรา ๘๑/๑๐ และ ๑๔๒)</p>	-	-	-	-

ลำดับ	อัตราโทษ	ฐานความผิด	เพิกถอนสิทธิ			
			สมัครรับเลือกตั้ง	๒๐ ปี	๑๐ ปี	๕ ปี
๑๔	จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	๑๔.๑ ผู้สมัคร พรรคการเมือง หรือผู้ได้โฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ (มาตรา ๕๑/๑ และ ๑๓๕) ๑๔.๒ ผู้ได้ทำการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการใดแก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมือง นับตั้งแต่วันที่ ๑๔.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนสิ้นสุดวันเลือกตั้ง (มาตรา ๕๗ และ ๑๓๕) ๑๔.๓ ผู้สมัคร พรรคการเมือง หรือผู้ได้ประกาศหรือติดต่อแนะนำเกี่ยวกับกาเลือกตั้งไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๖๐ และ ๑๓๕/๑)	-	-	-	-
๑๕	จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	ผู้ได้เปิดเผยหรือเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งในระหว่างเวลาเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้งจนถึงเวลาปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง (มาตรา ๑๓๗)	-	-	-	-

